

Aj 129

Fiskerivirektoratet

R A P P O R T

Biblioteket

om

tokt med M/S "Peder Rønnestad" i kyst- og bankfarvannene fra Bergen til Sveinsgrunnen og retur, 21. mars - 9. april 1960.

Av

Kr. Fr. Wiborg.

Formålet med toktet var å kartlegge utbredelse og forekomst av egg og yngel av matnyttige fisk, først og fremst sild.

Toktleder var K. F. Wiborg, assistent O. J. Törud. Båten ble ført av kaptein J. Hopland, maskinmester S. Bergsvik.

Reiserute og stasjonsnett er vist på ~~de~~ vedlagte kart. Vi dro fra Bergen 21. mars kl. 1000 og begynte stasjonsarbeidet ved Slåtterøy fyr. Vi tok en rekke vertikaltrekk med 0/70 håv langs kysten opp til Stadt.

Fra Stadt gikk en snitt ut til Aktivnesset, og siden i siksak nordover, med snitt over de viktigste banker, utfor Möre, Frøya-, Halten-, Sklinna- og Trænabankene. Vi kom til Sandnessjøen lørdag 27. mars og lå der over helgen. Arbeidet fortsatte 29. mars med snitt fra Myken ut til egga, og langs egga inn til Gaukværøy. Etter et kort opphold i Melbu 29. mars for å rette en mindre feil i motoren, dro vi videre til Andenes tok snitt utover egga, inn over Sveinsgrunnen og inn Andfjorden. Etter bunkring og vannfylling i Melbu 31. mars fortsatte vi gjennom Raftsundet inn i Vestfjorden, og tok tre snitt med stasjoner der. Deretter fortsatte vi sydover, og tok stort sett de samme snitt og stasjoner som på nordtur.

Været var til å begynne med meget dårlig, med stiv S kuling og stamp ned til Slåtterøy fyr, men da vi siden lenset unna været, kunne vi fortsette nordover. Fra Stadt bedret været seg, og bortsett fra etpar kortvarige kulinger utfor Gaukværøy og Andenes var været helt ideelt til vi kom sydover til Ona. Da begynte det med S kuling igjen, som etterhvert økte til liten storm. Vi fikk fullført snitt til egga, og etpar stasjoner sydover mot Stadt, men måtte så bryte av og gikk 5. april om kvelden inn til Fosnavåg. Om morgenen 7. april fortsatte vi igjen

med snitt fra Stadt 30 n.mil mot vest, og tilbake til Kråkenes. Deretter tok vi en rekke stasjoner langs kysten til Slåtterøy fyr, samt i Selbjørnsfjorden og Korsfjorden. Vi kom til Bergen om morgenen 9. april.

Resultater.

Hovedhensikten med toktet var å kartlegge sildeyngelens utbredelse. På nordturen fant vi ikke sildeyngel før ved Kråkenes og Stadt, men bare noen få individer. I større mengder opptrådte sildyngelen først litt syd for Ona, og siden var der kontinuerlige forekomster langs kysten helt opp til Træna. Yttergrensen av forekomstene var tydeligvis begrenset av overflateisotermen for 6.0° , unntatt på Haltenbanken, hvor der var mye yngel ved en temperatur av $6.6 - 6.9^{\circ}$. Dette gytefeltet skilte seg tydelig ut. Ellers avtok yngelmengden sterkt med økende temperatur, og på de ytterste stasjoner fant en bare enkelte individer. På sydturen fant vi sildyngelen i de samme områder, men nå var det også yngel langs kysten helt ned til Slåtterøy.

Materialet er enda ikke bearbeidet, men det ser ut til at der har foregått gytning av sild mer eller mindre kontinuerlig fra Slåtterøy til Stadt, mellom Stadt og Ona, innenfor Frøyabanken, på Haltenbanken, Vikna-Sklinnabanken-Vega, og utfor Træna. På utsiden av Lofoten ble det ikke funnet sildeyngel, muligens fordi den enda ikke var klekket.

Ellers kan en nevne at vi på nordtur traff på en hel del russiske sildedrivere med moderskip på Haltenbanken og i havet vest for Røstbanken. Tyske trålere arbeidet på Haltenbanken da vi passerte på sydtur.

I Vestfjorden fant vi endel egg og yngel av torsk i den indre delen av fjorden, men ikke store mengder. I Austnesfjorden, hvor der ellers pleier å være kraftig gytning, fantes der ikke torskeegg. Litt fisk ble registrert spredt mellom Balstad og Måløy i 60-80 m l. april. Noen juksabåter lå på feltet

Arbeidsforholdene på "Peder Rønnestad".

Lugarforholdene er gode, laboratorium, bysse og messe trivelige. Båten er god i sjøen, selv om den ruller meget. I

motsjö er bevegelserne behagelige. Men der er stadig vann på dekk. Rekkene er for lave, og sjöen slår stadig over, selv i moderat vær. Utenfor vannhenterrommet kan det være farlig å stå ved rekken, en har intet å holde seg i, og kan lett vippe over. Vinsjen på brodekket virker bra, men mannen som kjörer vinsjen blir helt bundet, og kan ikke hjelpe til med påsetting av vannhentere etc. En kan heller ikke fra dekk følge med meterhjul eller klokke. Ved sleping med Clarke-Bumpus planktonsamplere er det dog en direkte fordel at vinsjen står på brodekket, idet en mann til nød kan betjene både ratt, fart og vinsj.

Lysforholdene er meget irriterende, idet lyset stadig blafrer og forsvinner ved den minste regulering av motoren. En bör snarest mulig få en automatisk spenningsregulator. Dette er i lengden også meget skadelig for både elektriske motorer og lysarmatur. Under landligge er en henvist til å få strøm fra land, eller bruke det lille 24 volts anlegget.

Mangelen på gjennomganger i skuta er meget fölelig. I aldri så lite sjö må en ha full sjöhyre for å komme fra ett sted til et annet, enten det er fra messen opp på broen, eller forut, ja selv på WC. Det måtte kunne ordnes med gjennomganger.

Oppgangen til broen er også meget dårlig og ubeskyttet. I dårlig vær blir der nå gjennomgang gjennom vannhenterrommet, hvor den överste dören stadig blir stående åpen og sjöen til stadighet spruter inn.

I tillegg til disse mangler kommer så mangel på telefonforbindelser eller andre former for kommunikasjon mellom de forskjellige deler av båten.

Skal båten bli fullt brukbar til havforskning, må de nevnte mangler bli rettet i störst mulig utstrekning.

Såvidt en forstår, vil det bli installert automatisk logg, så snart der er penger til det, og den forreste vinsjen på babord side montert og laboratoriet det innredet.